

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 8C/164/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2512209343
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dominika Horváthová
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2019:2512209343.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudkyňou JUDr. Dominikou Horváthovou v spore žalobcu: Štátny fond rozvoja bývania, IČO: 31 749 542, Lamačská cesta 8, 833 04 Bratislava, právne zastúpený: JUDr. Jozef Bolješik ml., IČO: 42160529, Radlinského 50, 921 01 Piešťany, proti žalovanému: v 1. rade V., adresa na doručovanie: F. v 2. rade H., právne zastúpená: JUDr. Juraj Jurovský, IČO: 33496668, so sídlom Vajanského 1955/58, 921 01 Piešťany, v 3. rade O., v 4. rade S., právne zastúpená: JUDr. Juraj Jurovský, IČO: 33496668, so sídlom Vajanského 1955/58, 921 01 Piešťany, o zaplatenie 21.039,26 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 23.406,88 eur, zmluvné úroky vo výške 2.636,97 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 21.039,26 eur od 24.05.2012 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Súd žalobu voči žalovanej v 2. rade, žalovanému v 3. rade a žalovanej v 4. rade, z a m i e t a.
- III. Žalobca m á p r á v o na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade v rozsahu 100%.
- IV. Žalovaná v 2. rade a žalovaná v 4. rade m a j ú p r á v o na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.
- V. Žalovanému v 3. rade súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou podanou na súde dňa 07.08.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného v 1. rade a žalovanú v 2. rade spoločne a nerozdielne a žalovaného v 3. rade a žalovaného v 4. rade na zaplatenie sumy vo výške 21.039,26 eur spolu nesplatenými zmluvnými úrokmi vo výške 2.636,97 eur ku dňu 23.05.2012, úroky z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 21.039,26 eur od 24.05.2012 do zaplatenia, zmluvnú pokutu vo výške 2.369,62 eur a náhrady trov konania s tým, že plnením jedného zo žalovaných zanikne povinnosť ostatných žalovaných.
2. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 22.09.2005 žalobca uzavrel so žalovanými Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru č. 203/818/2005 (ďalej len „Zmluva“) uzavretú podľa zák. č. 607/2003 Z.z. o ŠFRB, na základe ktorej poskytol žalovaným podporu vo výške 23.235,74 eur. Listom zo dňa 20.02.2007 bola žalovaným zaslaná výzva - upomienka č. 1, kedy ku dňu 31.01.2007 mali žalovaní neuhradené splátky vo výške 615,74 eur, Listom zo dňa 14.02.2008 žalobca jednostranne odstúpil od zmluvy a výzvou zo dňa 25.11.2011 vyzval žalovaných k úhrade celého dlhu. Podľa čl. VIII ods. 8.4 Zmluvy ak je dlžník v omeškaní s úhradou akejkolvek splátky po dobu dlhšej ako 6 mesiacov, má veriteľ právo na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 10% z celej sumy. Predložil nasledovné listiny, ktoré žiadal vykonať ako dôkaz: Oznámenie - TA. zo dňa 24.05.2012, list - 203/818/2005 - predžalobná výzva na úhradu dlhu pred

postúpením veci na súdneho konania zo dňa 25.11.2011, Výzva k úhrade dlhu - upomienka č. 1 zo dňa 20.02.2007, list - 203/818/2005 -Odstúpenie od zmluvy zo dňa 14.02.2008, Zmluvu.

3. K žalobe sa vyjadrili žalované v 2. a 4. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu a uviedli, že k odstúpeniu od Zmluvy došlo dňa 14.02.2008, k výzve na zaplatenie celej sumy došlo až po troch rokoch od odstúpenia od zmluvy, listom zo dňa 25.11.2011. Nadobudnutím právnych účinkov odstúpenia sa Zmluva zrušila. Žalobcovi tak vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia voči žalovaným v 1. a 2. rade, ktoré si na súde neuplatnil včas a preto vznášajú námietku premlčania. Žalované v 2. a 4. rade považujú nárok za občianskoprávny, ale pokiaľ by nárok žalobcu mal byť považovaný za obchodnoprávny, poukazujú na § 394 ods. 1 ObZ, podľa ktorého pri právach, ktoré vznikajú odstúpením od zmluvy, plynie premlčacia doba odo dňa, kedy došlo k odstúpeniu od zmluvy, nárok by bolo teda premlčaný aj podľa Obchodného zákonníka. Žiadali žalobu zamietnuť a priznať náhradu trov konania.

4. Na vyjadrenie žalovaných v 2. a 4. rade reagoval žalobca písomným podaním doručeným súdu dňa 08.11.2013 a namietol, že na námietku premlčania je potrebné prihliadať individuálne voči každému zo žalovaných. Závazok ručiteľov nie je možné považovať za solidárny. Žalobca má za to, že ide o nárok obchodnoprávny a účinky odstúpenia od zmluvy nastávajú dňom doručenia druhej zmluvnej strane. Neplnením záväzkov žalovaní spôsobili žalobcovi škodu. Ďalej poukázal na vzájomnú korešpondenciu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade zo dňa 12.05.2010, z ktorej konanie žalovaného v 1. rade treba považovať za nováciu zmluvného vzťahu. Listinu, na ktorú žalobca poukazoval však nepredložil.

5. Z vyjadrenia právneho zástupcu žalovaných v 2. a 4. rade zo dňa 05.10.2017 vyplynulo, že upozorňujú na fikciu doručenia zásielok podľa čl. VII ods. 7.3 Zmluvy. Pokiaľ ide o nováciu záväzku, toto považujú za vylúčené, nakoľko k takáto zmena by musela byť písomná, podpísaná všetkými zmluvnými stranami a formou dodatku k Zmluve. Zotrvali na nedôvodnosti žaloby.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie a zistil nasledovný skutkový stav veci: zo Zmluvy je zrejmé, že ju uzavrel žalobca a žalovaný v 1. rade a žalovaná v 2. rade ako žiadatelia, jej predmetom bolo poskytnutie podpory z prostriedkov fondu vo forme úveru na „výstavbu bytu“, stavba: rodinný dom, Hlohovec, Svätopeterská vo výške 700.000,- Sk pri základnej úrokovej sadzbe 2,5% a doby splatnosti 20 rokov. Podľa čl. VII podpísaní ručiteľia prehlasujú, že sa so Zmluvou oboznámili, pre prípad, že dlžník neuspokojí pohľadávku ani na osobitnú výzvu, budú plniť v rozsahu nesplatennej istiny a úroku, za pohľadávku ručia ručiteľia spoločne a nerozdielne. Podľa bodu 7.3 posledná veta, ručiteľia súhlasia s tým, že podmienka písomnej výzvy je splnená, ak fond zašle výzvu na poslednú známu adresu dlžníka, keď dlžník svojím konaním zmarí jej doručenia, alebo takúto písomnosť nepreberie. Podľa čl. VIII ods. 8.1 v prípade, že dlžník poskytnutú podporu použije inak, ako je účelovo viazaná, je povinný v súlade so zák. č. 523/2004 Z.z. § 31 tieto vrátiť fondu a súčasne uhradiť aj úrok vo výške 0,1% za každý deň neoprávneného použitia, maximálne do výšky 2 násobku poskytnutej podpory. Podľa bodu 8.2 oneskorené úhrady aspoň 6 splátok po sebe sa považujú za neoprávnené použitie prostriedkov fondu. Podľa bodu 8.4 v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou ktorejkoľvek zo splátok dlhšie ako 6 mesiacov je fond oprávnený po doručení výzvy k vyrovnaní splátok od zmluvy odstúpiť jednostranne, ak nebudú splnené podmienky uvedené vo výzve. ... Zmluvné strany sa dohodli, že v prípade naplnenia bodu 8.4 je dlžník povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 10% z celej dlžnej sumy, t.j. zo súčtu zostatku istiny a celého nesplateného úroku a vrátiť na účet veriteľa istinu a zostatok úroku v termíne do 30 dní od doručenia výzvy dlžníkovi. Podľa čl. XII, bod 12.3 práva a povinnosti účastníkov sa riadia predovšetkým zák. č. 607/2003 Z.z. , vzájomné vzťahy sa riadia všeobecne záväznými právnymi predpismi, najmä OZ, zákonom o katastri, atď. Zmluva je podpísaná dlžníkmi - žalovanými v 1. a 2. rade a ručiteľmi - žalovanými v 3. a 4. rade.

7. Z listu - Výzva k úhrade dlhu - upomienka č. 1 zo dňa 20.02.2007 adresovaného žalovanému v 1. rade súd zistil, že žalobca upozornil žalovaného v 1. rade na neuhradených 5 splátok vo výške 18.550,- Sk a vyzval splatenie do 7 dní, súčasne upozornil na možnosť jednorazového zosplatenia celého dlhu.

8. Z listu - 203/818/2005 - Odstúpenie od zmluvy zo dňa 14.02.2008 adresovaného žalovanej v 2. rade je zrejmé, že žalobca odstúpil od Zmluvy a vyzval na úhradu sumy vo výške 926.387,- Sk do 30 dní od odstúpenia od zmluvy. List s totožným obsahom bol adresovaný aj žalovanému v 1. rade.

9. Z listu - 203/818/2005 - predžalobná výzva na úhradu dlhu pred postúpením veci na súdneho konania zo dňa 25.11.2011 adresovaného žalovanej v 2. rade je zrejmé, že žalobca informuje o odstúpení od Zmluvy dňa 14.02.2008, čím sa stal splatný celý dlh a vyzval na splatenie dlžnej sumy vo výške 29.879,92 eur, ktorá pozostáva zo sumy 22.177,18 eur (istina), 5.777,74 eur (úrok) a 2.795,49 eur (zmluvná pokuta) do 30 dní od vyzvania.

10. Z listiny - Oznámenie - V. zo dňa 24.05.2012 vyplynulo, že žalovanému v 1. rade bol oznámený zostatok dlžnej pohľadávky ku dňu 23.05.2012.

11. Na pojednávaní dňa 15.11.2017 právny zástupca žalobcu uviedol, že žalovaní plnili ešte v roku 2009 a na toto je potrebné hľadieť ako uznanie dlhu. Predložil rozhodnutia súdov Najvyššieho súdu SR 5Cdo/120/2010, Okresného súdu Zvolen 11C/180/2013 a Krajského súdu v Banskej Bystrici 14Co/1502/2014, podľa ktorých na uvedené právne vzťahy treba aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka a neposudzovať ich podľa občianskoprávných predpisov.

12. Na pojednávaní dňa 12.03.2018 právny zástupca žalovaných v 2. a 4. rade uviedol, že z dôvodu právnej istoty žalované v 2. a 4. rade popierajú súdnu vymožiteľnosť žalobne uplatneného nároku žalobcu. Právo bolo súdne uplatnené až po uplynutí premĺčacej doby. Uzavretá zmluva je tzv. spotrebiteľskou zmluvou v režime ustanovení §52 a nasledujúcich OZ a v čase je uzatvorenia v režime účinného ustanovenia § 23 a ods. 1 zák. 634/1992 Z.z. v znení neskorších predpisov, kt. bol účinný do 01.07.2007. Uvedený právny záver vyplýva najmä zo smernice rady EÚ číslo 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách v spojení so smer. rady číslo 2011/83 EU zo dňa 25.10.2011, ktorou sa skôr citovaná smernica mení, spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, tak ako je to aj v tejto veci. Podľa čl. 2 pís. c) smernice predajca alebo dodávateľ je akákoľvek osoba, ktorá v zmluvách podliehajúcich tejto smernici koná za účelom vzťahujúcom sa k jeho obchodom k podnikaniu alebo profesii, bez ohľadu na to, či má verejnú alebo súkromnú formu vlastníctva. Z uvedeného vyplýva, že žalobca podľa vtedy účinného zákona číslo 607/2003 z. z. znení neskorších predpisov, je samotná právnická osoba v zmysle ust. § 1 ods. 2 a zároveň finančnou inštitúciou, v ust. § 3 sú vymedzené zdroje žalobcu, ktorými sú okrem iného splátky úrokov z poskytnutých úverov fondu, sankcie za porušenie zmluvných podmienok, ako aj výnosy z prostriedkov uložených v štátnej pokladnici. Preto je možné žalobcu subsumovať pod dodávateľa v zmysle citovanej smernice a v zmysle pojmu ako ho vymedzuje § 52 ods. 3 OZ. Preto na otázku premĺčania, keďže ide spotrebiteľskú zmluvu sa budú aplikovať ustanovenia OZ, ktoré sú pre spotrebiteľa výhodnejšie odkázal na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo /52/2014 zo dňa 11.09.2014, rozhodnutie Krajského súdu Žilina 11Co /194/2017 zo dňa 17.10.2017, rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/151/2016 zo dňa 26.09.2017, rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 402/2013 - 10 zo dňa 19.06.2013.

13. Na pojednávaní dňa 12.03.2018 bol vypočutý aj žalovaný v 3. rade, ktorý uviedol, že Zmluve je jeho podpis, ale už je to dávno. Nebol bližšie informovaný o splátkach. Stotožňuje sa s tým, čo uviedol právny zástupca žalovaných v 2. a 4. rade. Zo strany žalobcu mu listiny doručované neboli.

14. Na pojednávaní dňa 28.11.2018 bola vypočutá žalovaná v 2. rade, ktoré uviedla, že si nespomína či jej boli doručované listiny zo strany žalobcu. O pôžičku požiadali, na Zmluve je jej podpis. Ďalej bol vypočutá vypočutá žalovaná v 4. rade, ktorá tak isto potvrdila podpis Zmluvy, na doručované listiny si nespomína.

15. Žalobca predložil ďalšie listiny: 203/818/2005 - Odstúpenie od zmluvy zo dňa 14.02.2008 adresované žalovanej v 4. rade a žalovanému v 3. rade. Na listinách sa nachádza pečiatka: expedované 29.02.2008. Predložená bola kópia uvedenej listiny (bola prílohou k žalobe) adresovaná žalovaným v 1. a 2. rade s tým rozdielom, že na listinách sa nachádza pečiatka: expedované 29.02.2008. Ďalej listina - predžalobná výzva zo dňa 08.02.2012 adresovaná žalovanej v 4. rade, s pečiatkou: expedované dňa 08.02.2012, s doručenkou dňa 10.02.2012. List žalovanej v 4. rade zo dňa 18.01.2012 adresovaný žalobcovi, ktorým oznamuje, že dlžníkom je jej dcéra a zať, ktorý predmetnú nehnuteľnosť užíva, pričom povinnosti si neplní. Listina - 203/818/2005 - predžalobná výzva na úhradu dlhu pred postúpením veci na súdneho konania zo dňa 25.11.2011 adresovaná žalovanej v 2. rade je opatrená pečiatkou: expedované dňa 28.11.2011 a bola pripojená doručenka zo dňa 14.12.2011. Listina - 203/818/2005 - predžalobná výzva na úhradu dlhu pred postúpením veci na súdneho konania zo dňa 25.10.2011 adresovaná žalovanej v 4. rade je opatrená pečiatkou: expedované dňa 26.10.2011 a bola pripojená doručenka zo dňa 28.10.2011. Listina - 203/818/2005 - predžalobná výzva na úhradu dlhu pred postúpením veci na súdneho konania zo dňa 25.10.2011 adresovaná žalovanému v 3. rade je opatrená pečiatkou: expedované dňa 26.10.2011 a bola pripojená doručenka zo dňa 02.11.2011. Listina - 203/818/2005 - predžalobná výzva na úhradu dlhu pred postúpením veci na súdneho konania zo dňa 25.10.2011 adresovaná žalovanému v 1. rade je opatrená pečiatkou: expedované dňa 26.10.2011 a bola pripojená obálka s vrátenou zásielkou.

16. Právny zástupca žalobcu sa vyjadril elektronickým podaním zo dňa 24.04.2019 a uviedol, že hoci žalobca odstúpil od Zmluvy dňa 14.02.2008, posledná úhrada zo strany žalovaných bola realizovaná dňa 13.11.2009 vo výške 123,15 eur, čím žalovaní uznali svoju pohľadávku a toto uznanie má účinky aj voči ručiteľom. V prípade § 323 ods. 2 ObZ sa ustanovujú výnimky z požiadavky výslovnosti prejavu vôle dlžníka uznať svoj záväzok a to tým, že ako uznanie záväzku kvalifikuje úkony, u ktorých možno mať za to, že ich realizáciou dlžník uznal svoj záväzok konkludentne. Takýmto konkludentným spôsobom však dlžník môže uznať iba ešte nepremĺčaný záväzok. Úrokmi, ktorých platením dlžník uznáva záväzok (§ 407 ods. 2 ObZ), môžu byť tak bežné úroky z istiny úveru či pôžičky, ako aj úroky z omeškania.

Uznanie má za následok prerušenie premlčacej doby a začatie plynutia novej avšak vždy štvorročnej premlčacej doby a záväzok možno uznať aj opakovane. Rovnaké účinky ako uznanie záväzku má aj platenie úrokov. Zmluvou o úvere sa veriteľ zaväzuje, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 ObZ.). Záväzkové vzťahy, ktoré vznikli z úverovej zmluvy, sa spravujú Obchodným zákonníkom. Použitie Obchodného zákonníka na tieto vzťahy účastníci nemôžu dohodou vylúčiť (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Obo 115/99). Za obchodné záväzkové vzťahy považuje právna úprava aj ďalšie vzťahy, bez zreteľa na povahu účastníkov, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 261 ods. 3 písm. d) ObZ. Právne vzťahy založené zmluvou o úvere preto zo zákona reprezentujú doktrínálnu kategóriu tzv. „absolútnych obchodov“. Podľa § 4 ods. 1 Zákona o ŠFRB: „Prostriedky fondu možno použiť na a) štátnu podporu poskytovanú na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, b) výdavky súvisiace s činnosťou fondu. Z uvedeného výkladu vyplýva, že činnosť ktorú ŠFRB vykonáva, nemožno kvalifikovať ako obchodnú alebo podnikateľskú, nakoľko nespĺňa všetky jej taxatívne vymedzené pojmové znaky. Čo sa týka uplatnenej zmluvnej pokuty, žalobca jej opodstatnenie a jej výšku považuje za primeranú a neodporujúcu dobrým mravom, taktiež jej uplatnenie v zmysle ustanovenia čl. VIII. ods. 8.4 za opodstatnené (štát musí chrániť svoje investície aj pod sankciou zmluvnej pokuty, v tomto prípade minimálnej).

17. S podaním žalobca predložil aj list žalovaných v 1. a 2. rade zo dňa 06.03.2008 adresovaný žalobcovi, ktorým žiadajú o povolenie pokračovania v splácaní úveru, lebo nie je v ich silách ani reálnych možnostiach vyplatiť celý úver. V liste zo dňa 14.03.2008 žalobca odpovedal s tým, že súhlasí s jednorázovou úhradou dlžných splátok, odstúpenie od zmluvy bude stornované až po úhrade dlžných splátok a zriadení záložného práva v prospech žalobcu. Predložil aj prehľad úhrad za obdobie od 13.01.2006 do 13.11.2009.

18. Na pojednávaní dňa 29.04.2019 bol vypočutý žalovaný v 1. rade, ktorý uviedol, že zmluvu uzavrel ešte s bývalou manželkou a ručiteľmi. Nejaké listiny ohľadom tejto záležitosti od žalobcu boli doručené. V roku 2008 - 2009, keď sa to riešilo, už s bývalou manželkou nežili spolu, splátky v roku 2009 platil on. Po nahliadnutí do histórie platieb uviedol, že to mohol splatiť on, má účet v Ľudovej banke, tak ako to je tam uvedené. Nárok žalobcu uznal.

19. Podľa § 1 ods. 1 a 2 zákona č. 607/2003 Z.z. o Štátnom fonde rozvoja bývania (ďalej len „ZoŠFRB“), v znení účinnom ku dňu uzatvorenia Zmluvy, financovanie štátnej podpory (ďalej len „podpora“) pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu sa uskutočňuje prostredníctvom Štátneho fondu rozvoja bývania (ďalej len „fond“). Fond je právnická osoba so sídlom v Bratislave.

20. Podľa § 3 ods. 1 ZoŠFRB, zdroje fondu sú a) splátky úverov poskytnutých z fondu, b) splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu, c) sankcie za porušenie zmluvných podmienok, d) výnosy z prostriedkov fondu uložených v banke s výnimkou výnosov z prostriedkov poskytnutých fondu zo štátneho rozpočtu, e) príjmy z výťažku pri výkone exekúcie veci, na ktorú bolo zriadené zmluvné záložné právo, f) zostatky prostriedkov fondu k 31. decembru predchádzajúceho rozpočtového roka a zostatky prostriedkov poskytnutých fondu zo štátneho rozpočtu, ak spĺňajú podmienky podľa osobitného predpisu, g) zostatky nevyčerpanej podpory vrátenej žiadateľom s výnimkou zostatkov vrátenej nevyčerpanej podpory poskytnutej z prostriedkov štátneho rozpočtu v predchádzajúcom roku, h) príspevky poskytnuté z Fondu národného majetku Slovenskej republiky za podmienok ustanovených osobitným predpisom, i) dary, j) dotácie zo štátneho rozpočtu, k) iné zdroje, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

21. Podľa § 4 ods. 1 ZoŠFRB, prostriedky fondu možno použiť na a) podpory poskytované na účel uskutočnenia pomoci štátu pri rozširovaní a zveľaďovaní bytového fondu, b) správu fondu, c) splátky úverov poskytnutých fondu bankami a na úhradu úrokov z týchto úverov.

22. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy, záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (požadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

23. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

24. Podľa § 48 ods. 1 a 2 OZ, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

25. Podľa § 52 ods. 1 až 3 OZ, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah

dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa § 54 ods. 1 a 2 OZ, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

27. Podľa § 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

28. Podľa § 451 ods. 1 a 2 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

29. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

30. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Podľa § 107 ods. 1 a 2 OZ, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

32. Podľa § 546 OZ, dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

33. Podľa § 548 ods. 1 OZ, ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

34. Podľa § 544 ods. 1 a 2 OZ, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

35. Podľa § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

36. Podľa § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

37. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

38. Podľa § 388 ods. 1 ObZ, premlčaním právo na plnenie povinnosti druhej strany nezaniká, nemôže ho však priznať alebo uznať súd, ak povinná osoba namietne premlčanie po uplynutí premlčacej doby.

39. Podľa § 394 ods. 1 ObZ, pri právach, ktoré vznikajú odstúpením od zmluvy, plynie premlčacia doba odo dňa, keď oprávnený od zmluvy odstúpil.

40. Podľa § 397 ObZ, ak zákon neustanovuje pre jednotlivé práva inak, je premlčacia doba štyri roky.

41. Podľa § 1 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ZoSÚ), v znení účinnom ku dňu uzavretia Zmluvy, zákon sa nevzťahuje na zmluvy a) o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu, b) o nájme, ktoré nezabezpečujú prevod vlastníckeho práva na nájomcu, c) o poskytnutí úveru bez platby úroku a poplatkov, ktoré zabezpečujú splatenie úveru jednou splátkou, d) o poskytnutí úveru do hodnoty v Sk zodpovedajúcej 200 EUR a nad hodnotu v Sk zodpovedajúcu 20 000 EUR; ak je na rovnaký účel uzavretých viac zmlúv o spotrebiteľskom úvere, súhrn všetkých zmlúv o spotrebiteľskom úvere sa považuje za jediný spotrebiteľský úver, e) na ktorých základe sa vyžaduje, že spotrebiteľ úver splatí v lehote nepresahujúcej tri mesiace alebo maximálne štyrmi splátkami v lehote

nepresahujúcej 12 mesiacov, f) o sústavnom poskytovaní služieb, za ktoré spotrebiteľ platí počas ich poskytovania v splátkach.

42. V predmetnej veci súd ako prvoradú otázku musel posúdiť, ktorý právny predpis aplikovať na zmluvný vzťah žalobcu a žalovaných vrátane nárokov z neho vyplývajúcich. Žalobca dôvodil, že je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, nárok za premlčaný nepovažoval. Svoje stanovisko opieral o postavenie ŠFRB, ktorú z jeho pohľadu nie je možné považovať za právnickú osobu pôsobiacu pri poskytovaní podpory ako dodávateľa. Žalovaní v 2., 3. a 4. rade naopak považovali predmetný nárok za občianskoprávny, namietali premlčanie. Obe strany poukazovali na rozhodnutia súdov, ktoré sa v posúdení danej otázky rozchádzajú.

43. Žalobca uzavrel so žalovanými Zmluvu o poskytnutí podpory vo forme úveru. Hoci s prihliadnutím na ustanovenie § 1 ods. 2 písm. a) ZoSÚ nejde o zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z., právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými v 1. a 2. rade založený predmetnou zmluvou je právnym vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou v širšom slova zmysle. Žalobca je samostatnou právnickou osobou, pričom jeho príjmami sú aj splátky úrokov z úverov poskytnutých z fondu, výnosy zo sankcií uložených fondom, sankcie za porušenie zmluvných podmienok. Z uvedeného je možné uzavrieť, že ide o právnickú osobu, ktorá má charakter subjektu hospodáriaceho so ziskom, preto vykonáva činnosť obchodnú, a preto aj žalobcu je možné subsumovať ako dodávateľa pod ustanovenie § 52 ods. 2 OZ. Námitka žalobcu, že tento je napojený na štátny rozpočet a jeho prostriedky možno použiť v zákonom vymedzenej forme neobstojí, najmä ak z ust. § 4 ods. 1 ZoŠFRB vyplýva, že prostriedky fondu sa použijú aj na správu fondu. Žalovaní v 1. a 2. rade, ktorí služby žalobcu využili v zmysle zákona o ŠFRB a nevystupovali v predmetnom právnom vzťahu v rámci svojej obchodnej činnosti, alebo inej podnikateľskej činnosti. Zároveň je nutné v prospech žalovaných ako spotrebiteľov vyložiť ustanovenie § 54 ods. 1 a 2 OZ, z ktorého vyplýva, že v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší, pričom bez ohľadu na text zmluvy, ktorou je spotrebiteľ viazaný, nemôže si zhoršiť svoje zmluvné postavenie tak, že by nevyužil práva, ktoré mu poskytuje Občiansky zákonník. Zmluva uzavretá medzi stranami sporu, hoci je ako zmluvný typ upravená v Obchodnom zákonníku (§ 497 a nasl.) a predstavuje „absolútny obchod“, sa ako spotrebiteľská zmluva v širšom zmysle spravuje aj ustanoveniami § 52 a nasl. OZ.

44. S prihliadnutím na námietku premlčania žalovaných v 2., 3., a 4. rade, súd preskúmal počiatok plynutia premlčacej doby. Otázka, či došlo zo strany žalobcu k odstúpeniu od Zmluvy, sporná nebola. Žalobcu predložil listinu - 203/818/2005 - Odstúpenie od zmluvy zo dňa 14.02.2008 adresované žalovanej v 2. rade, list s totožným obsahom bol adresovaný aj žalovanému v 1. rade. Na listinách sa nachádza pečať: expedované 29.02.2008. Žalobca predložil ďalšie listiny: 203/818/2005 - Odstúpenie od zmluvy zo dňa 14.02.2008 adresované žalovanej v 4. rade a žalovanému v 3. rade. Na listinách sa nachádza pečať: expedované 29.02.2008. Žalovaní pri svojich výpovediach uviedli, že na doručované listiny si nespomínajú, avšak počas celého konania sa odvolávali na platné odstúpenie od Zmluvy, súd teda považoval za nesporné, že Odstúpenie od Zmluvy im bolo riadne doručené. Podľa § 48 ods. 2 OZ sa odstúpením zmluva zrušuje s účinkami od začiatku (ex tunc), čím zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy. Momentom odstúpenia od zmluvy vzniká povinnosť jej účastníkov vrátiť si navzájom už vykonané plnenia (§ 457 OZ), a to titulom bezdôvodného obohatenia. Odstúpením od zmluvy vzniklo teda žalobcovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia od žalovaných. Toto právo sa v zmysle § 107 ods. 1 OZ premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. S prihliadnutím na to, že žalobca odstúpil od Zmluvy listom zo dňa 14.02.2008, ktoré expedoval dňa 29.02.2008 a žaloba bola podaná na súd dňa 07.08.2012, súd prihliadol na námietku premlčania žalovaných v 2., 3. a 4. rade a žalobu voči nim zamietol v celom rozsahu. (výrok II)

45. Len na okraj súd poznamenáva, že pokiaľ by aj bolo možné posudzovať predmetný nárok podľa Obchodného zákonníka, nárok by bol premlčaný aj podľa 394 ods. 1 ObZ.

46. Čo sa týka argumentácie žalobcu, že písomným prejavom zo dňa 06.03.2008 došlo k novácii záväzku alebo že by plnením žalovaného v 1. rade v roku 2009 došlo k uznaniu záväzku s účinkami pre všetkých žalovaných s uvedeným sa súd stotožniť nemohol. Listom žalovaných v 1. a 2. rade zo dňa 06.03.2008 adresovaným žalobcovi, títo žiadali o povolenie pokračovania v splácaní úveru, lebo nie je v ich silách ani reálnych možnostiach vyplatiť celý úver. U uvedeného písomného prejavu nie je možné za žiadnych okolností vyvodiť, že by došlo k nahradeniu pôvodného záväzku novým. Ostatne to vyplýva aj zo samotnej odpovede žalobcu - zo dňa 14.03.2008 s tým, že súhlasí s jednorázovou úhradou dlžných splátok, odstúpenie od zmluvy bude stornované až po úhrade dlžných splátok a zriadení záložného práva v prospech žalobcu. K úhrade záväzku nedošlo a je nepochybné, že žalobca zotrval na odstúpení od Zmluvy. Pokiaľ ide o splátky realizované po odstúpení od Zmluvy, tieto podľa výpovede žalovaného v 1. rade realizoval on sám, pričom uznanie dlhu ako samostatný inštitút súkromného práva

vyžaduje splnenie náležitostí uznávacieho prejavu, ktoré v danom prípade splnené neboli (písomná forma, uznanie dlhu čo do dôvodu a výšky atď.).

47. Žalovaný v 1. rade naproti tomu, žalobcov nárok uznal, nerozporoval ho a námietku premlčania nevzniesol, súd ho preto zaviazal na zaplatenie sumy vo výške sumy vo výške 23.406,88 eur, zmluvné úroky vo výške 2.636,97 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 9% ročne zo sumy 21.039,26 eur od 24.05.2012 do zaplatenia. Nakoľko žalovaný v 1. rade bol dlžníkom solidárnym vo vzťahu k žalovanej v 2. rade, bolo možné vyhovieť žalobe samostatne voči žalovanému v 1. rade v plnom rozsahu (výrok I).

48. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

49. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

50. Podľa čl. 17 CSP, súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

51. Nakoľko žalobca bol voči žalovanému v 1. rade úspešný v celom rozsahu a bol mu priznaný nárok na plnenie v celom rozsahu, súd mu priznal právo na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade v rozsahu 100% (výrok III).

52. Opačne to platí v prípade žalovaných v 2. a 4. rade, vo vzťahu ku ktorým bola žaloba v celom rozsahu zamietnutá a je možné konštatovať ich úspech v konaní voči žalobcovi v rozsahu 100% (výrok IV).

53. Žaloba bola zamietnutá aj voči žalovanému v 3. rade, tento si však náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu nevplynulo, že by mu trovy vznikli, preto mu súd v súlade s čl. 17 CSP náhradu trov konania nepriznal (výrok V).

54. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podľa § 355 ods. 1 CSP podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Piešťany.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis (§ 127 ods. 1 CSP). Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP). Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 ods. 3 CSP).

Podľa § 365 ods. 1 až 3 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie (§ 38 ods. 2 Exekučného poriadku).